

BügelHajema

Ruimte voor de leefomgeving

Memo

Opdrachtgever: ██████████

projectnummer: 013.15.50.00.00

Onderwerp: Notitie Luchtkwaliteit Kanaal-Zuid 378

Datum: 29-06-2022

Inleiding

De eigenaar van het perceel Kanaal-Zuid 378 in Lieren is voornemens een landgoed te realiseren ten noorden van de Albaweg in Lieren. De bebouwing op het landgoed krijgt een functie als ontmoetingslandgoed, gericht op paardenliefhebbers. De ontmoetingen zijn primair gericht op vergaderen, trainingen en cursussen, waarbij overnachtingen t.b.v. cursussen tot de mogelijkheden behoren. Centraal staan daarom gebouwen voor ontmoeting en een binnen- en buitenrijbak voor de paarden. Daarnaast wordt er een nieuwe woning met bijgebouw opgericht op het perceel.

Het initiatief zal voorzien in een nieuwe/ grotere verkeersgeneratie ten opzichte van de huidige situatie. Om deze reden dient een motivatie in het kader van luchtkwaliteit. Voorliggende notitie voorziet in de uitwerking van deze motivatie.

Na deze inleiding wordt eerst het wettelijk kader beschreven. Vervolgens vindt het onderzoek plaats aan de hand van de Nibm-tool. Het geheel wordt afgesloten met een conclusie.

Kader

Als mensen met regelmaat luchtverontreinigende stoffen inademen kan dit leiden tot effecten op de lichamelijke gezondheid. Daarom moet bij ruimtelijke planvorming rekening worden gehouden met de effecten van de plannen op de luchtkwaliteit en de luchtkwaliteit ter plaatse.

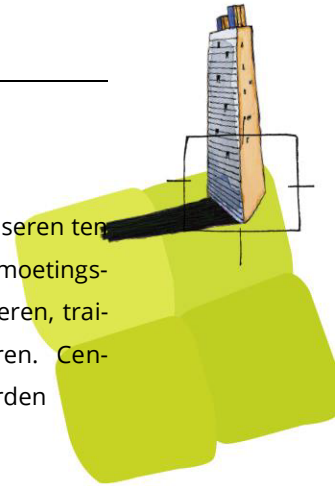
Titel 5.2 van de Wet milieubeheer (hierna te noemen: Wet luchtkwaliteit), het Besluit niet in betekende mate (luchtkwaliteitseisen) en het Besluit gevoelige bestemmingen (luchtkwaliteitseisen) stellen grenzen aan de concentraties van luchtverontreinigende stoffen. De meest kritische stoffen ten gevolge van het verkeer zijn stikstofdioxide (NO₂) en fijnstof (PM₁₀). De grenzen voor deze stoffen zijn opgenomen in onderstaande tabel.

BügelHajema, Adviseurs voor leefomgeving en omgevingsrecht BNSP

Utrechtseweg 7, 3811 NA Amersfoort T 033 465 65 45

E info@bugelhajema.nl W www.bugelhajema.nl

Vestigingen te Assen, Leeuwarden en Amersfoort

Tabel 1: Grenswaarden Wet luchtkwaliteit

stof	jaargemiddelde	uurgemiddelde	24-uurgemiddelde	Opmerkingen
NO ₂	40 µg/m ³	200 µg/m ³	n.v.t.	Uurgemiddelde mag 18x per jaar worden overschreden
PM ₁₀	40 µg/m ³	n.v.t.	50 µg/m ³	24-uurgemiddelde mag 35x per jaar worden overschreden

Ten aanzien van tabel 1 wordt opgemerkt dat PM_{2,5} niet is beoordeeld in dit onderzoek. Dit omdat: Wanneer voldaan wordt aan de grenswaarde voor PM₁₀ over het algemeen eveneens wordt voldaan aan de grenswaarde voor PM_{2,5}.

De NIBM-rekentool geen berekening voor PM_{2,5} geeft.

WET LUCHTKWALITEIT

De Wet luchtkwaliteit (artikel 5.16, eerste lid, Wm) stelt dat een ruimtelijk plan of project doorgang kan vinden als:

- een project niet tot het overschrijden van een grenswaarde leidt;
- de luchtkwaliteit ten gevolge van het project (per saldo) verbetert of ten minste gelijk blijft;
- een project “niet in betekenende mate” (NIBM) bijdraagt aan de concentratie van relevante stoffen in de buitenlucht (De NIBM bijdrage is gedefinieerd als een toename van de concentraties van zowel fijn stof (PM₁₀) als stikstofdioxide (NO₂) met minder dan 3% van de grenswaarde of wel 1,2 µg/m³ PM₁₀ of NO₂ jaargemiddeld.);
- een project is opgenomen of past binnen het Nationaal Samenwerkingsprogramma Lucht (NSL). (Het programma bevat een pakket maatregelen dat erop gericht is om grote ruimtelijke projecten tijdig aan de grenswaarden te laten voldoen.)

REGELING NIBM

De Ministeriële Regeling NIBM geeft een uitwerking aan het Besluit NIBM en een getalsmatige invulling van de NIBM-grens. Voor een aantal categorieën van projecten kan met zekerheid worden gesteld dat de 3%-grens niet zal worden overschreden. Het betreft onder andere de onderstaande gevallen, waarbij een luchtkwaliteitsonderzoek niet meer nodig is:

- Woningbouw: = 1500 woningen (netto) bij minimaal 1 ontsluitingsweg.
- Woningbouw: = 3000 woningen bij minimaal 2 ontsluitingswegen met een gelijkmatige verkeersverdeling.
- Kantoorlocaties: = 100.000 m² bruto vloeroppervlakte bij minimaal 1 ontsluitingsweg, en = 200.000 m² bruto vloeroppervlakte bij minimaal 2 ontsluitingswegen met een gelijkmatige verkeersverdeling.

Ook is in het Besluit NIBM, art.5 een anticumulatiebepaling opgenomen, die zegt dat de effecten van beoogde ontwikkelingen in de omgeving van het plangebied moeten worden meegenomen in de beoordeling van het betreffende plan. Hiermee wordt voorkomen dat verschillende NIBM-projecten samen toch in betekenende mate bijdragen aan verslechtering van de luchtkwaliteit.

In de overige gevallen, die niet in het Besluit NIBM genoemd worden, zal op een andere manier bijvoorbeeld door middel van berekeningen aannemelijk gemaakt moeten worden dat de bijdrage niet in betekenende mate is of dat de grenswaarden niet worden overschreden.

BEOORDELINGSPUNTEN

De luchtkwaliteit langs wegen wordt volgens de Regeling Beoordeling luchtkwaliteit (Rbl, 2007) op een representatief punt, op een afstand van maximaal 10 m vanaf de rand van de weg beoordeeld. In verband met het blootstellingcriterium opgenomen in artikel 22 van de Rbl en het toepasbaarheidsbeginsel opgenomen in artikel 5.19 van de Wm is het mogelijk om in een aantal situaties van deze afstand af te wijken. Volgens het blootstellingcriterium wordt de luchtkwaliteit op locaties beoordeeld waar mensen aan de hoogste concentraties blootgesteld kunnen worden gedurende een periode die significant is ten opzichte van de middelingtijd van de betreffende grenswaarde. Zo wordt bij de jaargemiddelde NO₂ grenswaarde getoetst daar waar langdurige blootstelling plaats kan vinden (vergeleken met de middelingtijd van een jaar) – bijvoorbeeld aan de gevel van woningen. Terwijl bij de 24-uurgemiddelde grenswaarde van PM₁₀ zijn plaatsen als tuinen bij woningen en sportcentra relevant, waar mensen blootgesteld kunnen worden gedurende een periode vergeleken met de middelingtijd van een dag. Het toepasbaarheidsbeginsel geeft aan waar de luchtkwaliteit niet beoordeeld hoeft te worden – bijvoorbeeld “locaties waar leden van het publiek geen toegang hebben en waar geen vaste bewoning is”.

LUCHTKWALITEIT EN GOEDE RUIMTELIJKE ORDENING

Naast de bovenstaande bepalingen wordt in de Wet Luchtkwaliteit een relatie gelegd met de Wet Ruimtelijke ordening en de Wet Publieke Gezondheid, in de zin van dat bij een nieuwe ontwikkeling er sprake moet zijn van een “goede ruimtelijke ordening”. Een dergelijke afweging wordt uiteindelijk gemaakt in samenspraak met de andere milieuaspecten. Gekeken naar het aspect luchtkwaliteit kan gesteld worden dat de huidige grenswaarden geen absolute bescherming bieden – ook onder de normen kunnen, vooral bij gevoelige groepen gezondheidseffecten optreden. In het algemeen geldt voor een goede luchtkwaliteit - hoe verder van een drukke weg (de belangrijkste bron van luchtvervuiling) hoe beter. Daarom adviseert de GGD (“GGD-richtlijn medische milieukunde: luchtkwaliteit en gezondheid, dec. 2008”) om geen nieuwe gevoelige bestemmingen (waaronder bij uitstek woningen), binnen de zones van minimaal 300 meter afstand tot de rijkswegen (minder dan 100 meter wordt

sterk afgeraden) en minimaal 50 meter afstand tot de provinciale wegen te realiseren. Langs drukke binnenstedelijke wegen, met meer dan 10.000 voertuigen per etmaal, wordt vanwege praktische overwegingen geen afstand geformuleerd. Geadviseerd wordt geen gevoelige bestemmingen in de eerste lijn bebouwing direct langs een drukke binnenstedelijke weg te bouwen.

Onderzoek en situatie plangebied

Voorliggend initiatief betreft de realisatie van een landgoed in de vorm van een ontmoetingslandgoed, gericht op paardenliefhebbers. Tevens wordt er een woning gerealiseerd. Het valt daarmee binnen de grenzen van bovengenoemde categorieën uit de Regeling NIBM. Om toch een indruk te krijgen van de bijdrage van het plan op de luchtkwaliteit is gebruik gemaakt van de zogenaamde NIBM-tool. In deze tool worden jaarlijks de Grootchalige Concentraties in Nederland (GCN) en de emissiefactoren (wegverkeer) verwerkt.

De verkeersgeneratie waarmee rekening is gehouden is gebaseerd op kentallen uit CROW publicatie 381: Toekomstbestendig parkeren. De volgende kentallen zijn gebruikt:

- Ten behoeve van de paardenstal, Maneges: 4 verkeersbewegingen per bezette box;
- Ten behoeve van de groepsaccommodatie, 3 sterrenhotel: 20,9 verkeersbewegingen per 10 kamers;
- Ten behoeve van de woningen, vrijstaande woning: 9 verkeersbewegingen per woning.

Ten behoeve van de bijeenkomstruimte zijn geen kentallen opgenomen in de CROW publicatie. Om deze reden is er vanuit gegaan dat de parkeerplaatsen ten behoeve van de bijeenkomstruimte per dag allemaal 1 keer bezet zijn. Totaal zijn er 27 parkeerplaatsen. Dit leidt tot een verkeersgeneratie van 27 auto's en daarmee in 54 verkeersbewegingen.

Bovenstaande leidt tot de volgende aantallen verkeersbewegingen:

- Paardenstal: 16 verkeersbewegingen;
- Groepsaccommodatie: 34 verkeersbewegingen;
- Bijeenkomstruimte: 54 verkeersbewegingen;
- Woningen: 18 verkeersbewegingen.

Totaal 122 verkeersbewegingen.

Op onderstaande afbeelding is de berekening met de Nibm-tool weergegeven.

Worst-case berekening voor de bijdrage van het extra verkeer als gevolg van een plan op de luchtkwaliteit

Jaar van planrealisatie	2023
Extra verkeer als gevolg van het plan	
Extra voertuigbewegingen (weekdaggemiddelde)	122
Aandeel vrachtverkeer	1,5%
Maximale bijdrage extra verkeer	
NO ₂ in µg/m ³	0,09
PM ₁₀ in µg/m ³	0,02
Grens voor "Niet In Betekende Mate" in µg/m ³	1,2
Conclusie	
De bijdrage van het extra verkeer is niet in betekende mate; geen nader onderzoek nodig	

Resultaten berekening Nibm-tool

Conclusie

Uit de resultaten van het onderzoek blijkt dat het plan niet in betekende mate bijdraagt aan de luchtkwaliteit. De totale concentratie NO₂ en PM₁₀ (inclusief plan) blijft voor beide ruim onder de grenswaarde van 40 µg/m³.